

- Pokús sa od psa pomaly a pokojne odísť.
- Ak vidíš, že sa pes pripravuje na Teba zaútočiť (má naježenú srst' na krku a na chrbte, pomaly máva chvostom a vrčí), snaž sa skryť na miesto, kde si pred útokom chránený (vyvýšené miesto, vchod do brány, za plot a pod.).

- Pokiaľ nemôžeš utiecť, zostaň stáť pokojne so zovretými rukami v päst' a hovor na psa pokojným hlasom. Nikdy sa psovi neotáčaj chrbtom, ani neklakaj. Nehľad' mu uprene do očí, ale maj ho vždy pod dohľadom.

- Ak Ťa pes pohrýzol, okamžite vyhľadaj lekársku pomoc. Snaž si zapamätať podobu psa a miesto, kde k napadnutiu došlo.

- Nikdy nevstupuj do uzavretých priestorov, kde sa nachádza pes, bez súhlasu a prítomnosti jeho majiteľa.

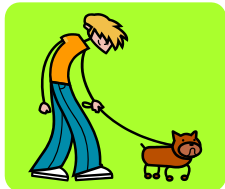
- K cudziemu psovi sa nepribližuj, aj keď je pes priviazaný.

- Nikdy nehladkaj psa bez súhlasu jeho majiteľa

- Neber psovi predmety, s ktorými sa hrá, lebo Ťa môže napadnúť.

Ak máš doma psíka, pamätaj na to:

- nauč sa zaobchádzať so psíkom jemne a s rešpektom, aby mal radosť z toho, že je v Tvojej spoločnosti,
- zúčastňuj sa pri starostlivosti o psíka,
- psíka by si mal venčiť na vôdzke,
- nesmieš psíkovi dovoliť behať po detskom ihrisku,
- musíš po ňom odstrániť ním spôsobenú nečistotu.

V každom meste existujú pravidlá, kam pes môže ísť a kam nie. Zisti si ich a dodržiuj ich.

6. Na záver zopár rád...

- Rodičov pravidelne informuj, kde si a čo robíš.
- Maj sa na pozore, ak Ti niekto ponúka lákavú vec, zábavu a nič za to nechce, alebo to robí preto, že sa mu „páčiš“.

- Všímaj si neznámych a podozrivých ľudí v dome, nevstupuj s nimi do výťahu.

- Ak Ti niekto ponúkne cigarety alebo alkohol, vždy rázne odmietni.

- Každý prípad ubližovania Tebe, Tvojim kamarátom alebo spolužiakom, ihneď oznam rodičom, škole alebo polícii.

- Nikdy sa nehraj so zápalkami alebo zapaľovačom.

- Dávaj si pozor na svoj bicykel a ostatné veci, ktoré si berieš von, nenechávaj ich bez dozoru.

- Nauč sa dôležité telefónne čísla, na ktoré sa môžeš obrátiť v prípade núdze.

Dôležité telefónne čísla:

Integrovaný záchranný systém (hasiči, lekárska služba a polícia)	112
Hasiči	150
Lekárska služba	155
Polícia	158
Mestská polícia	159
Pohotovostná lekárska služba	16 183
Linka dôvery (<i>nonstop</i>)	644 11 55
Linka záchrany	0850/11 13 13
<i>(poradenstvo pri záchrane života)</i>	

Vydalo: Mesto Košice - Mestská polícia Košice, Tr. SNP 48/A

Rok vydania: 2009

Tento materiál vznikol vďaka finančnej podpore Rady vlády SR pre prevenciu kriminality v rámci projektu „Kriminálna prevencia pre deti a mládež“

Kriminálna prevencia pre deti a mládež I

Užitočné informácie pre žiakov základných škôl o spôsoboch ochrany a bezpečného správania sa na ulici, doma, pri kontakte so psom a o zásadách bezpečného používania telefónnych prístrojov.

1. Na ulici

Nemal by si nikdy zabúdať na to, že na ulici striehnu rôzne nebezpečenstvá, preto:

- Tvoji rodičia alebo starí rodičia, by mali vždy vedieť, kam a s kým ideš a približný čas Tvojho návratu.

- Pokiaľ to je možné, vždy chodievaj po ulici s niekým, koho poznáš.

- V prípade, ak musíš ísť niekde sám, tak sa snaž vyhýbať slabo osvetleným miestam, opusteným domom a neudržiavaným podchodom, neprechádzaj okolo vysokých kríkov a tesne okolo dverí. Radšej choď uprostred chodníka, ako pri jeho okrajoch.

- Nikdy si nesadaj k cudziemu človeku do auta, nikde s ním nechod' (do bytu, domu, pivnice a pod.), aj keby tvrdil, že ho poslali rodičia.

- Ak je naďalej neodbytný a prehovára Ťa, rýchlo od neho odíď. Skús si zapamätať evidenčné číslo jeho vozidla alebo jeho popis, môžeš tým pomôcť polícii.

- Pokiaľ sa dostaneš do nebezpečnej situácie (niekto Ťa prenasleduje, či už pešo alebo na aute, vyhrožuje sa Ti, má neslušné alebo nepríjemné návrhy a pod.) utekaj na najbližšie miesto, kde je veľa ľudí. Ak útek nie je možný, krič a volaj o pomoc. Určite si toho niekto všimne.

- Neprijímaj od cudzích ľudí žiadne darčeky a sladkosti.
- Nauč sa presnú adresu, kde bývaš, telefónne číslo domov a telefónne číslo rodičom do práce.

2. Ochrana obydlia

- Požiadaj rodičov, aby Ti vysvetlili a ukázali ako sa správne zamykajú a odomykajú vchodové dvere do bytu.
- Nikomu nedovoľ, aby poškodil vstupné dvere do Vášho vchodu, pretože slúžia všetkým obyvateľom Vášho domu, vrátane Teba. Uvedom si, že vchodové dvere sú prvou prekážkou pre zlodca.
- Neotváraj vchodové dvere pomocou elektrického vrátnika bez uistenia, akej osobe otváraš, pretože do domu často vstupujú cudzí ľudia, ktorí tam nemajú čo hľadať.
- Nezneužívaj domové dorozumievacie zariadenie na rozhovory s kamarátmi.
- Nenechávaj kľúče od bytu pod rohožkou, v kvetináči a pod. Sú to prvé miesta, kde zlodci zvyčajne hľadajú.
- Kľúče od bytu nikdy nenos na viditeľných miestach (na krku, v ruke a pod.).
- Pri vychádzaní z bytu sa najprv cez „kukátko“ presvedč, či sa za vchodovými dverami nikto nenachádza. Až potom vyjdí z bytu. Ak je tam niekto cudzí, radšej chvíľu počkaj, kým neodíde.
- Nezabudni vždy pri odchode skontrolovať, či sú všetky okná riadne pozatvárané a vchodové dvere do bytu uzamknuté.

3. Doma bezpečne

- Ak máš byť dlhší čas doma sám, pozvi si domov so súhlasom rodičov, kamaráta alebo spolužiaka.

- Vždy by si mal vedieť, kam rodičia idú a kedy sa vrátia domov.
- Po ich odchode skontroluj, či sú vchodové dvere do bytu zamknuté, ak to je možné, použi bezpečnostnú retiazku.
- Nepoužívaj veci alebo zariadenia, ktoré Ti rodičia zakázali používať. Tento zákaz vydali rodičia preto, lebo sa boja o Tvoje zdravie.

- Ak niekto klope alebo zvoní pri dverách, neotváraj hneď dvere, použi „kukátko“ a presvedč sa, kto stojí za dverami.
- Nikdy neotváraj dvere neznámej osobe, aj keby tvrdila, že ju posielajú rodičia.
- Neznámemu nehovor, že si doma sám. Môžeš mu povedať, že sa otec kúpe a nech príde neskôr.
- Dvere neotváraj ani cudzej osobe, ktorá ponúka na predaj tovar, brusičovi nožov, opravárovi a pod. O vpustení týchto osôb do bytu môžu rozhodnúť iba Tvoji rodičia.
- Môže sa stať, že neznáma osoba začne búchať na dvere, vyhrážať sa Ti alebo sa bude dobýjať do bytu. V takom prípade okamžite volaj políciu a rodičom.
- Ak doma nemáte telefón, nehanbi sa vyjsť na okno alebo balkón a kričať o pomoc.
- Požiadaj o pomoc susedov, keď si nevieš dať inak rady.

4. Ako správne používať telefón

- Požiadaj rodičov, aby Ťa naučili používať telefón.
- Dodržuj pravidlá a podmienky používania telefónu, ktoré si si dohodol s rodičmi.
- Ak volá neznámy človek, nikdy sa mu nespovedaj, neodpovedaj mu na otázky typu: „Si doma sám?, „Kedy sa vrátia domov rodičia?“ a pod.
- Nikdy neposkytuj cez telefón svoje osobné údaje ani osobné údaje rodičov a súrodencov (dátum narodenia, bydlisko, vek, fotky a pod.).
- Ak Ti neznámy človek cez telefón navrhne stretnutie, vždy odmietni a povedz to rodičom.

- Ak sa chceš cez SMS zapojiť do nejakej súťaže alebo hlasovania, predtým o tom informuj svojich rodičov.

● Keď dostaneš vulgárne, neslušné, násilné prípadne výhražné SMS alebo obrázky, ihneď to oznám rodičom alebo triednemu učiteľovi.

- Uvedom si, že nie každá SMS, ktorú dostaneš, je pravdivá.
- Maj vždy na dosah núdzové telefónne čísla (polícia, hasiči, záchranka). Na tieto čísla **NIKDY** nevolaj, ak Ti naozaj nehrozí nebezpečenstvo.
- Každú stratu alebo krádež Tvojho mobilného telefónu ihneď oznám rodičom alebo triednemu učiteľovi.
- Ak to nie je nutné, nepoužívaj mobil na ulici, nevzbudíš tým pozornosť prípadného zlodca alebo lúpežníka.
- Nadmerné používanie telefónu môže viesť k vzniku závislosti.

Ak už musíš volať na núdzové telefónne číslo, tak:

- v prípade, ak Ti niečo hrozí, snaž sa dostať čo najskôr do bezpečia, a až potom volaj,
- pokiaľ si nervózny, ukludni sa,
- povedz svoje meno, priezvisko a presnú adresu alebo polohu miesta, odkiaľ voláš,
- uveď stručne a jasne, čo sa stalo.

5. Kontakt so psom

Pri hre alebo prechádzke na ulici sa Ti môže niekedy stať, že k Tebe príde cudzí pes. V takom prípade dodržuj nasledujúce pokyny:

- Neutekaj, nekrič a nerob žiadne prudké pohyby, hlavne nie rukami.

- truheľadkaj ho, aj keď sa pes správa priateľsky, lebo jeho nálada sa môže zrazu zmeniť.

